

RECOMANDĂRI BINEVENITE

DUPĂ CE A ÎNTĂRZIAT APROBAREA POLITICII FISCALE PENTRU ANUL 2016 CU PESTE JUMĂTATE DE AN, MINISTERUL FINANTELOR ȘI-A PROPUȘ EVITAREA ACESTEI PRACTICI DEFECTUOASE ȘI A ÎNIIAT CONSULTĂRI PUBLICE PRIVIND PROIECTUL DE POLITICĂ FISCALĂ ȘI VAMALĂ PENTRU ANUL 2017 DEJA ÎN AUGUST CURENT. CAMERA DE COMERȚ AMERICANĂ DIN MOLDOVA (AMCHAM) A FORMULAT MAI MULTE PROPUNERI PE CARE LE-A PREZENTAT MINISTERUL FINANTELOR. ÎNTR-UN INTERVIU ACORDAT REVISTEI PROFIT, EXPERTUL PE ASPECTE FISCALE ȘI JURIDICE DIN CADRUL AMCHAM, SERGIU CHIRICĂ, VORBEȘTE DESPRE ACESTE PROPUNERI, DESPRE ASPECTELE POZITIVE ALE PROIECTULUI, CÂT ȘI DESPRE SITUAȚIA DIN SISTEMUL DE ADMINISTRARE FISCALĂ.

„PROIECTUL OFERĂ CÂTEVA INSTRUMENTE FISCALE NOI, CARE, CU SIGURANȚĂ, VOR FAVORIZA ATRAGEREA INVESTIȚIILOR STRĂINE ȘI VOR CREA O PREVIZIBILITATE MAI MARE PENTRU MEDIUL DE AFACERI.”

SERGIU CHIRICĂ

Profit: Care sunt trei cele mai importante amendamente în proiectul politicii bugetar-fiscale pentru anul 2017, care în opinia Dvs. vor aduce cele mai multe beneficii mediului de afaceri din Republica Moldova?

S.C.: Este, probabil, necesar să menționez din start că proiectul politicii bugetar-fiscale pentru anul 2017 nu introduce amendamente majore, care ar aduce beneficii semnificative mediului de afaceri din Republica Moldova, privit în general, în comparație cu situația actuală. Totuși, proiectul oferă câteva instrumente fiscale noi care, cu siguranță, vor favoriza atragerea investițiilor străine și vor crea o previzibilitate mai mare pentru mediul de afaceri.

În acest sens, aș identifica, în primul rând, Soluția Fiscală Individuală Anticipată, care va permite întreprinzătorilor să adreseze cereri autorităților fiscale pentru reglementarea unor situații fiscale specifice și, în acest mod, să diminueze incertitudinile în interpretarea legii și riscurile de sancționare aferente. Totodată, modificările promovate în acest an vizează inclusiv regimul taxelor locale, care va deveni mai transparent pentru cetățeni odată ce atât plafoanele maximale pentru taxe locale, cât și criteriile de for-

mare a acestora vor fi reglementate prin lege. La acest capitol, criteriile normative clare și previzibile vor înlătura efectele discriminatorii generate pentru mediul de afaceri prin stabilirea discreționară a cuantumului taxelor de către autorități locale.

Profit: Vă rog să ne explicați ce anume înseamnă conceptul de Soluție Fiscală Individuală Anticipată („SFIA”) și ce impact va avea acesta asupra agenților economici?

S.C.: SFIA constituie un act emis de autoritățile fiscale în vederea soluționării unei cereri a persoanei fizice sau juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător, referitoare la reglementarea unor situații fiscale specifice. Măsura se înscrie printre instrumentele ce oferă posibilitatea persoanelor fizice și juridice de a gestiona riscul fiscal, la care se supun din cauza unor lacune în legislația fiscală, precum și unor prevederi normative, care generează interpretări duble.

Prin emiterea unei SFIA, organele fiscale vor preciza modul în care vor fi aplicate prevederile legislației fiscale pentru o anumită situație sau în cazul unor tranzacții specifice. Din momentul emiterii

SFIA, aceasta devine obligatorie pentru organele fiscale și alte organe cu atribuții de administrare fiscală, dar numai în cazul în care termenii și condițiile stabilite inițial sunt strict respectate de către persoanele fizice și juridice, ce desfășoară activitate de întreprinzător, iar cadrul legal fiscal rămâne neschimbat.

Însă, având în vedere că acest mecanism este introdus pentru prima dată în cadrul fiscal național, am observat o serie de deficiențe în reglementările propuse. Așa fiind, în avizul nostru, am atenționat că sunt necesare ajustări ale acestui concept, astfel încât instrumentul să fie unul eficient în atingerea scopului practic de atragere a investitorilor străini. Aici vreau să punctez următoarele:

- legiuitorul trebuie să stabilească regimul juridic al acestui act în coroborare cu legislația națională, pentru a înlătura orice confuzii cu privire la efectele juridice ale SFIA;

- este necesar ca proiectul să descrie modul de contestare a SFIA emise, în cazul în care solicitantul nu este de acord cu acestea;

- în versiunea curentă, proiectul nu stabilește care va fi statutul juridic al taxei de emitere, iar clarificarea acestui aspect este importantă pentru a asigura previzibilitate în aplicarea noului instrument. Înțelegem că o astfel de taxă ar avea regimul unei plăți pentru serviciile prestate persoanelor fizice și juridice de către Serviciul Fiscal de Stat.

În sumar, este important ca legiuitorul să stabilească, într-un mod clar, dacă SFIA va avea un caracter obligatoriu sau nu. Efectuând o analiză comparativă cu legislația statelor, în care acest instrument fiscal funcționează, recomandăm ca Ministerul Finanțelor să-și revadă poziția și să instituie SFIA în calitate de act obligatoriu din momentul emiterii.

Profit: Dar care sunt modificările care, în opinia Dvs., vor avea un impact negativ asupra mediului de afaceri?

S.C.: Una din modificările propuse, la care mediul de afaceri a reacționat negativ, ține de extinderea obligației de înregistrare de către cumpărător a facturilor fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale. Astfel, proiectul propus de Ministerul Finanțelor impune antreprenorilor sarcina înregistrării în acest sistem a fiecărei facturi fiscale, indiferent de valoarea acesteia. Considerăm că această modificare este inoportună, deoarece va genera pentru companii un proces de administrare anevoios, de durată,

„ȚINDEM CA PROPUNERILE NOASTRE, AȘA CUM SUNT REFLECTATE ÎN AVIZ, SĂ ÎMBUNĂȚĂTEASCĂ CALITATEA ADMINISTRĂRII FISCALE ȘI SĂ CONTRIBUIE LA DEZVOLTAREA UNOR CONCEPTE NOI, CARE AR FACILITA ACTIVITATEA MEDIULUI DE AFACERI ÎN REPUBLICA MOLDOVA.”

SERGIU CHIRICĂ

neargumentat economic și disproporționat în raport cu scopul urmărit de autorități.

În urma discuțiilor publice organizate în luna septembrie, Ministerul Finanțelor ne-a dat asigurări că această propunere nu se va regăsi în documentul propus Guvernului și ulterior Parlamentului.

Profit: În fiecare an, AmCham vine cu un aviz privind proiectul politicii bugetar fiscale. Pe ce anume a pus accent anul acesta AmCham în avizul propus?

S.C.: Membrii AmCham sunt companii din diverse industrii și domenii, iar rolul unei asociații de business este să înțeleagă și să răspundă necesităților membrilor săi cât mai plenar. Iată de ce a devenit o tradiție ca în fiecare an să prezentăm un document complex ce reflectă analiza și experiența acumulate de companiile-membre în aplicarea legislației fiscale pe parcursul activității lor.

Acest aviz anual are, în primul rând, scopul de a îmbunătăți proiectul politicii bugetar-fiscale propus de Ministerul Finanțelor în corelare cu practicile europene în domeniu și cu realitățile pieței naționale. Ținдем ca propunerile noastre, așa cum sunt reflectate în aviz, să îmbunătățească calitatea administrării fiscale și să contribuie la dezvoltarea unor concep-

te noi, care ar facilita activitatea mediului de afaceri în Republica Moldova.

Suplimentar la aspectele expuse mai sus, anul acesta, am salutat intenția Ministerului Finanțelor de a menționa expres în Codul fiscal drept neimpozabile contribuțiile primite de către un agent economic pentru acoperirea pierderilor financiare și echilibrării activelor nete negative. Una din propunerile AmCham a ținut de completarea deducerii cheltuielilor aferente activității de întreprinzător prin dezvoltarea instituției asigurărilor facultative.

Profit: Anterior Ministerul Finanțelor a organizat consultări publice, în cadrul cărora a discutat posibilitatea creării unui Consiliu Fiscal. Ce părere aveți în acest sens? Are nevoie RM de un astfel de Consiliu?

S.C.: În condițiile și realitățile Republicii Moldova, orice platformă nouă de dialog între mediul de afaceri și autoritățile publice este binevenită. Or, în contextul modificării cadrului normativ și legislativ actual, inclusiv prin prisma transpunerii directivelor europene, este necesară o înțelegere plenară a impactului de reglementare într-un domeniu sau altul. Astfel, raționamentul obligației de a supune consultărilor publice orice intervenție normativă rezidă inclusiv în necesitatea de a efectua un transfer de expertiză între autoritățile publice și mediul de afaceri, în calitate de premisă pentru aplicarea corectă și proporțională a legislației.

Cred că, în final, platformele de tipul Consiliilor consultative sunt necesare pentru a eficientiza, din punct de vedere practic, procesul de consultare publică prin asigurarea cadrului pentru dialog direct și

Din dosarul

PROFIT

AmCham Moldova este o asociație nonguvernamentală, non-profit a businessului privat din Moldova. În calitate de membru a rețelei de 125 Camere de Comerț Americane din întreaga lume, AmCham Moldova are drept misiune promovarea comerțului și investițiilor americane în Moldova, colaborarea cu Guvernul Republicii Moldova și liderii comunității de afaceri pentru dezvoltarea unui climat de afaceri mai favorabil pentru comerț și investiții străine în Moldova. Actualmente, AmCham numără circa 110 membri.

„ÎN CONDIȚIILE ȘI REALITĂȚILE REPUBLICII MOLDOVA, ORICE PLATFORMĂ NOUĂ DE DIALOG ÎNTRE MEDIUL DE AFACERI ȘI AUTORITĂȚILE PUBLICE ESTE BINEVENITĂ.”

SERGIU CHIRICĂ

constant. În condițiile actuale ale Republicii Moldova, simplul fapt al existenței unui proces de transparență decizională nu este mereu suficient, fiind necesară producerea unei schimbări a mentalității celor care au sarcina de a elabora și, ulterior, de a promova proiecte de acte normative.

Profit: La general cum apreciați politica fiscală și sistemul de administrare fiscală din Moldova?

S.C.: Până în prezent, autoritățile fiscale au depus eforturi pentru a alinia procedurile de administrare fiscală la bunele practici internaționale. Însă, menținerea cursului reformei administrării fiscale și a eforturilor de modernizare depind, în egală măsură, și de rapiditatea implementării acțiunilor de bază din sistem. Obiectivele principale sunt de a reduce costurile de conformare ale contribuabililor și, în același timp, de a spori gradul de respectare a legii.

Având în vedere aceste obiective, la baza efortului de modernizare ar trebui să stea asigurarea comodității înregistrării și depunerii declarațiilor, verificării corectitudinii lor, precum și achitării la timp a impozitelor.

Totuși, efortul de reformare nu va putea atinge profunzimea dorită și obiectivele scontate până nu vor fi adoptate amendamentele legislative ce țin de unificarea serviciului fiscal din Republica Moldova. ■